

עבודה ורווחה משרד אחוד ככלים שלובים?

ניצה (קלינר) קסיר

אהרן יורק

אתי פרץ

הכינוס ה-19 של העובדים הסוציאליים

ג' כסלו תשע"ח ; 21 נובמבר 2017

משרד העבודה – גלגולו של משרד

- **משרד העבודה הוקם לאחר קום המדינה**

  - 1948 - 1949 משרד העבודה והבינוי

  - 1949 - 1951 משרד העבודה והביטוח העממי

  - 1951 - 1977 משרד העבודה

- **1977-2003 – אוחד עם משרד הסעד ונקרא משרד העבודה והרווחה**

- **2003-2016 – הועבר למשרד התעשייה והמסחר - משרד התעשייה המסחר והתעסוקה (תמ"ת), ולימים משרד הכלכלה**

- **ב-2016 אוחד מחדש עם הרווחה – משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים**

הסיבות והרציונל לשינויים על פני זמן

- ברקע של השינויים עמדו שיקולים שונים וביניהם שיקולים פוליטיים ומקצועיים
- לאיזה משרד נכון לסנף את תחום העבודה?
  - אפשר לתת תשובות שונות לשאלה זו
  - לעבודה זיקה לתחומים שונים – רווחה, כלכלה, חינוך ועוד

עבודה ורווחה ככלים שלובים

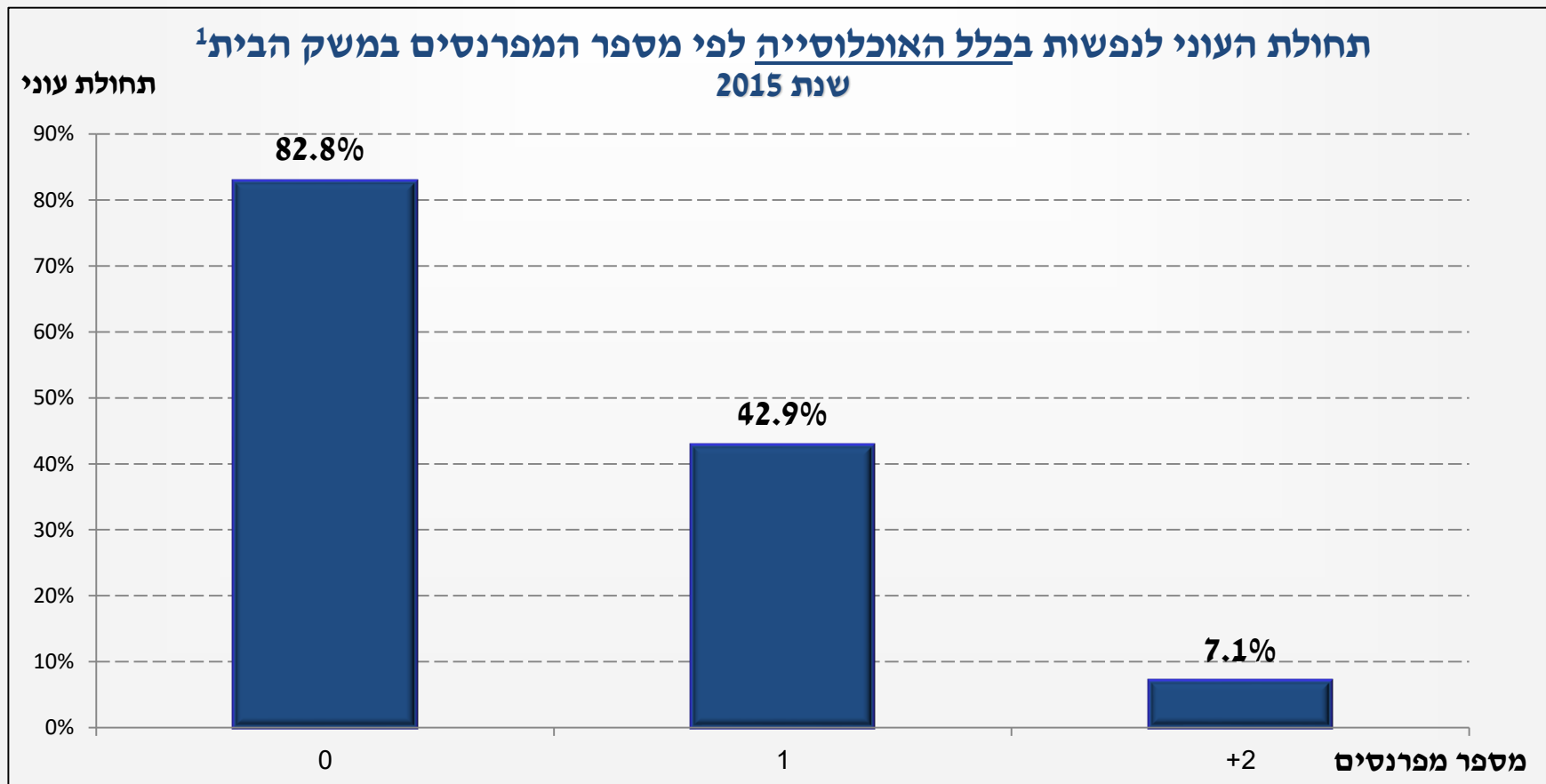
תחומי העבודה מזינים את תחומי הרווחה ולהפך, והשילוב

ביניהם מעצים אותם הדדית

- חיבור משרד העבודה לרווחה מאפשר לתת דגש חזק יותר על ההיבטים של חיי העובדים
- חיבור משרד הרווחה לעבודה מאפשר יותר טיפול כוללני, ובפרט במשפחות שלהן צרכים מצרפיים
- יש קשר חזק בין תעסוקה ועוני

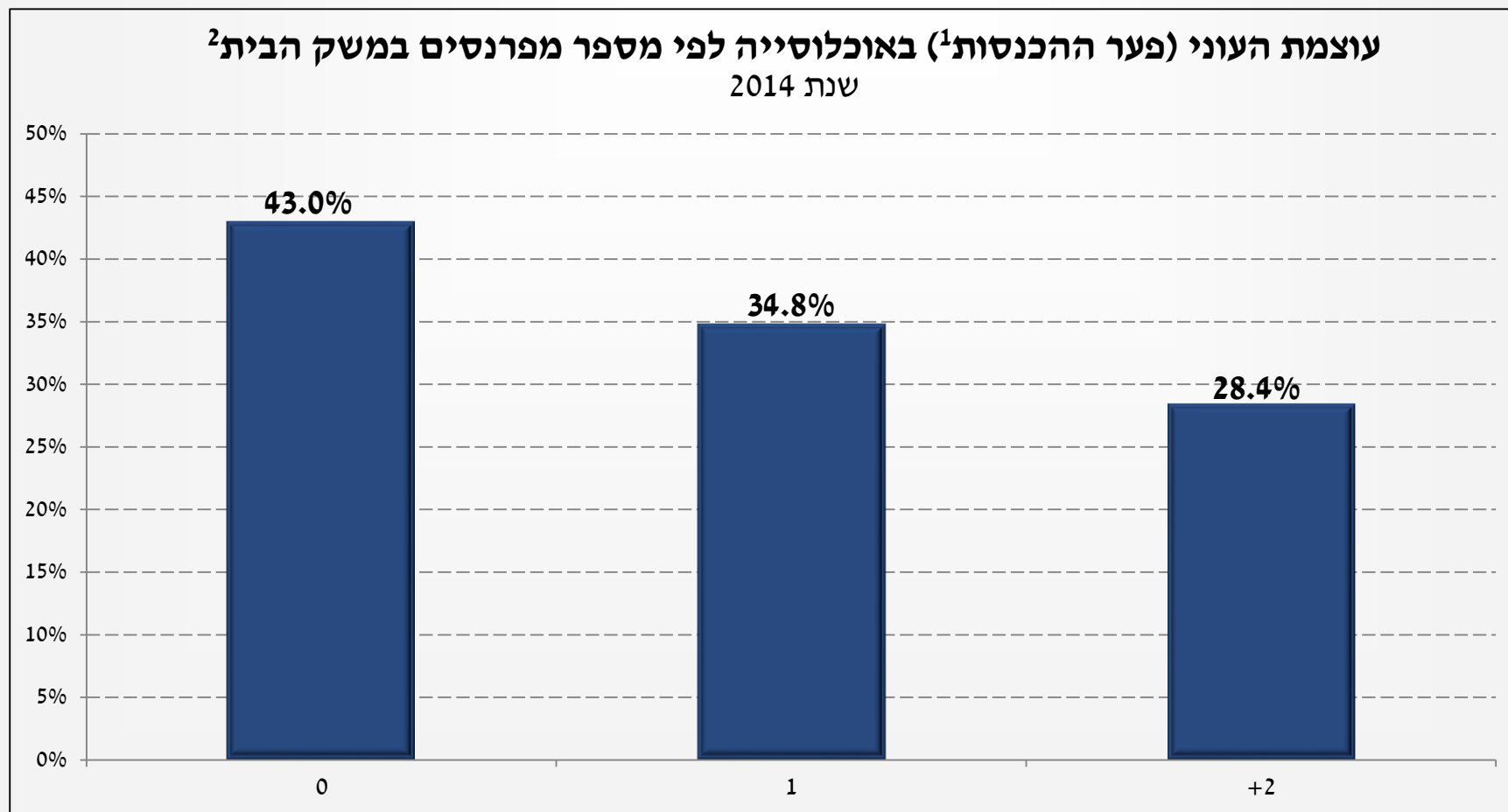
הקשר בין תעסוקה לעוני

תעסוקה מסייעת לחילוץ מעוני

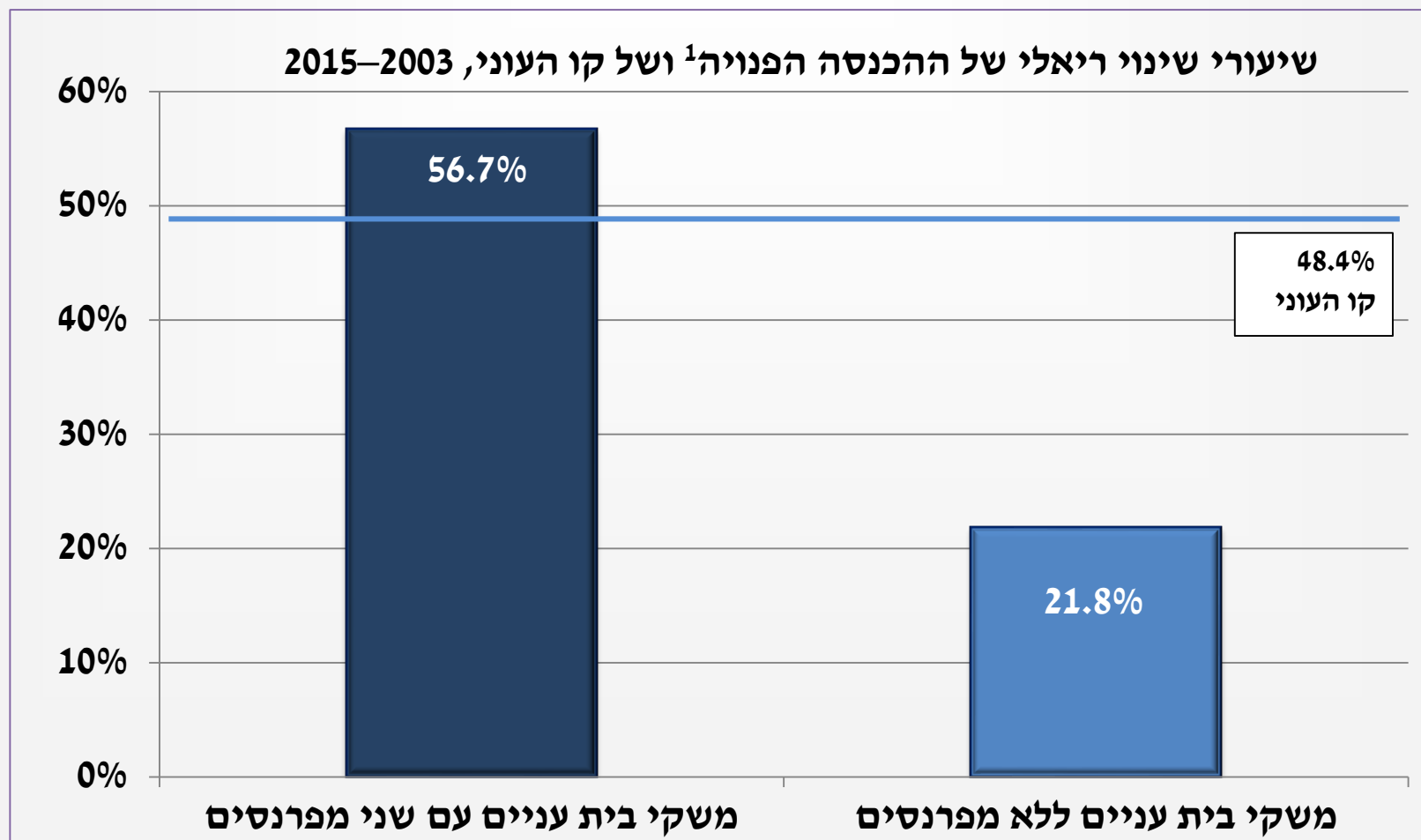

הסתברות להימצא מתחת לקו העוני קטנה ככל שמספר המפרנסים גדל (פלוג קרנית וניצה קלינר קסיר²)

בקרב העניים, עוצמת העוני קטנה ככל שמספר המפרנסים גדל

המצב הכלכלי של העניים העובדים משתפר על פני זמן, ומורע המצב של העניים שאינם עובדים

הקשר בין תעסוקה לעוני (המשד)

➤ ההשתלבות בתעסוקה, ובפרט בשכר הולם

- מגדילה את הסיכוי שלהם להיחלץ מהעוני
- מקטינה את התלות של העניים בתשלומי ההעברה
- משפיעה על ממדים נוספים של הווית העוני – חיזוק מעמדה של המשפחה וכבודה
- מסייעת לשבירת מעגל העוני הבין דורי
- מאפשרת למדינה להקצות ולתעל משאבים רבים יותר לסיוע לאוכלוסיות שכושר השתכרותן מוגבל

שימוש בארגז הכלים להרחבת מעגל העובדים של אנשים החיים בעוני

איחוד ומיזוג של העבודה עם הרווחה

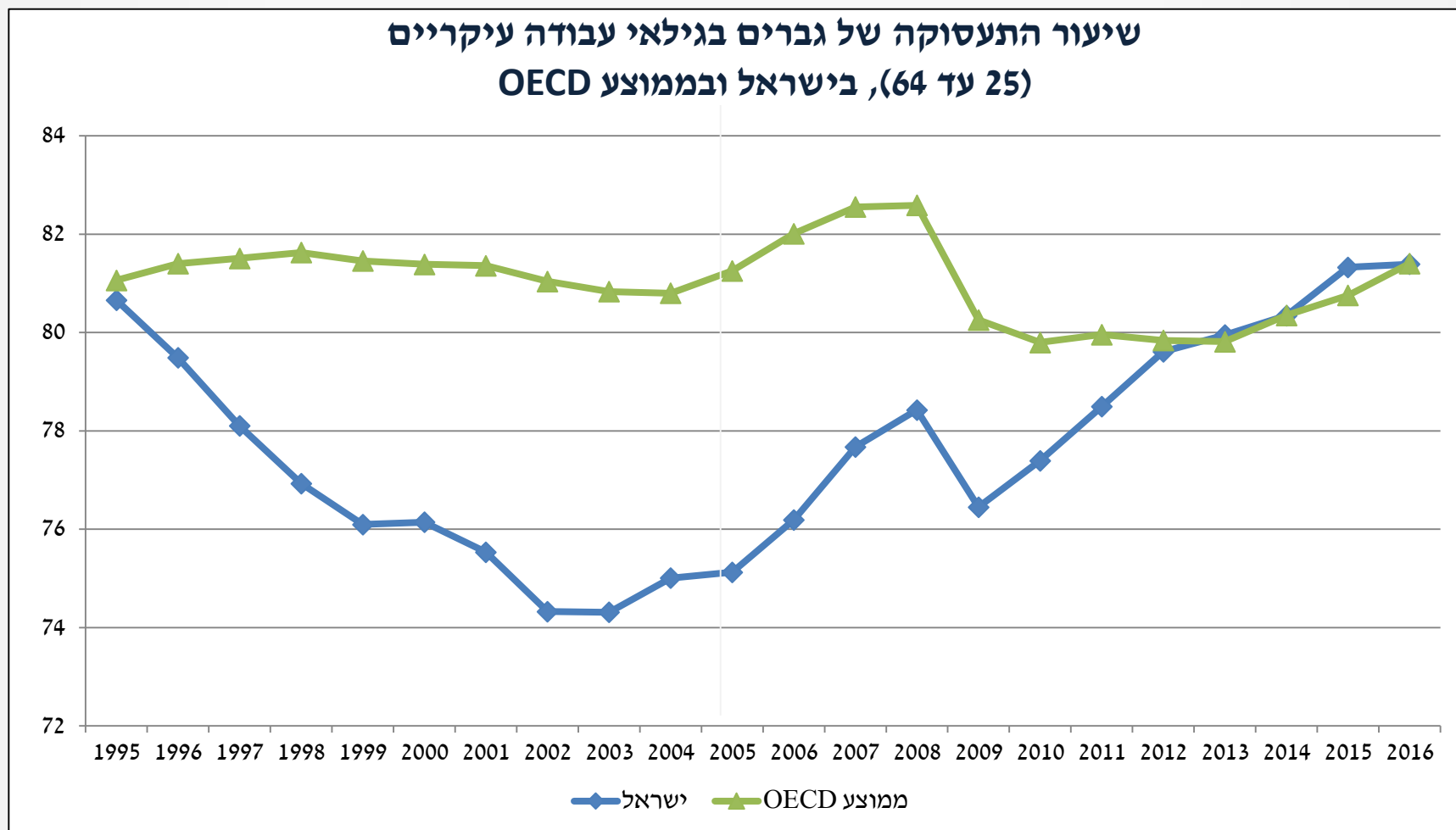
- מאפשר תיאום שיטתי, מובנה ושוטף בין הטיפול בסוגיות העבודה באנשים החיים בעוני
- מסייע בפיתוח הולם של כלים לעידוד תעסוקה ובשכר ראוי
- מאפשר מתן הזדמנות הוגנת גם לאנשים החיים בעוני ולמקבלי הקצבאות להשתלב בעולם העבודה על פי היכולות שלהם ולהיות כחלק תורם ונתרם בחברה ולא רק מתויג כנתמך

הקצבאות

בין הקיום בכבוד למלכודת קצבה

- הקצבאות משפרות את המצב הכלכלי-החברתי של מקבליהן
  - ומנגד, יש מקרים בהם הן מהוות תמריץ שלילי לעבודה
- הסתכלות כוללת על הרווחה והעבודה תביא ליצירת מבנה מאוזן ומותאם יותר של מערך הקצבאות לטובת האנשים החיים בעוני והחברה כולה**

בין קיום בכבוד למלכודת קצבה – דוגמה להמחשה השלכות הקיצוצים בתשלומי העברה בתחילת שנות האלפיים

אופי המיזוג הנדרש

ראייה אסטרטגית משולבת של שני התחומים

- מיזוג מלא בכל שלבי העבודה משלב התכנון דרך הביצוע ועד לשלב הסיכום והפקת הלקחים
- מיזוג מהרמה הארצית והמחוזית של המשרד ועד לרמת השטח, כולל ברשויות המקומיות

כוח אדם

- נדרשת התמקצעות של כל אנשי המקצוע הן בתחום הרווחה והן בתחום העבודה, ההכשרה והתעסוקה
- נדרשת הקצאת כוח אדם, מקצועי וכללי, בהיקף הנדרש לפי מפתח חדש שיישם הלכה למעשה תקני כוח אדם מותאמים ואפקטיביים

התקציב

- צריך לקחת בחשבון את התקציב המצרפי המשוקלל של שני התחומים בעקבות האיחוד, על כל המשתמע מכך:

– לא הסכום החשבונאי של שני תקציבים מנותקים

– התקציב חייב להיות מותאם לעשייה רוחבית ומעמיקה

יותר ולתכנית עבודה רב-שנתית לעומק ולרוחב של

הטיפול והמניעה על סוגיהם

האמור נכון מרמת המשרד המשותף, דרך דרגי הביניים, ברמת הרשויות המקומיות ועד לעבודת השדה עם הפרט, המשפחה והקבוצה הייעודיים

לסיכום

- איחוד העבודה והרווחה תחת משרד אחד אחד מהווה הזדמנות וסיכוי ממשי לשיפור הטיפול באנשים החיים בעוני, גם בהיבטים של עבודה, הכשרה ותעסוקה
- להשגת המטרה נדרשת עשייה מערכתית ורב-שנתית עם תכנית אסטרטגית מובנית ושיטתית הן של העבודה והן של הרווחה

**שילוב אמיתי ואפקטיבי יהיה לטובת
האנשים החיים בעוני וגם לחברה כולה**

תודה על ההקשבה